

Příroda ve městě

Městské prostředí není jenom účelová a bytová zástavba jsou to i městské parky, soukromé zahrady, dokonce i divoká příroda v neudržovaných zákoutích má tady své místo. Dnes, snad již nikdo nepochybuje o tom, že městská zeleň přináší užitek všem, jak ve formě estetické tak praktické.

Proto se první májový týden jeví jako ideální doba pro společnou vycházku za trochou té svěží zelené přírody jednou z částí desátého městského obvodu, **Strašnicemi**. Přijeli jsme metrem do stanice Skalka. Již název stanice naznačuje, že do přírody to nebude daleko. Opustíte podzemí a jste v parku.

Park Skalka nebo také park Nedvěžská podle navazující ulice je rozsáhlé zelené území obklopené bytovou zástavbou. Dětské hřiště, velká louka, a od metra parkové cestičky lemované vzrostlou zelení. Mezi stromy obrovské lomové kameny. Není pochyb, byla tu kdysi skalka. Ani umění nechybí, nenápadné sousoší „Strom života“ pro tenhle park vytvořila již v roce 1976 sochařka Božena Kodymová.

Procházíme jedním z menších bytových celků ve Strašnicích, říká se tady v **Rybničkách**. Žádnou vodu bych tu dnes ale nehledal. Svůj název dostaly Rybničky již v 19. století. Byla zde jedna ze dvou místních cihelen, v prohlubních po těžbě cihlářské suroviny stávala často dlouho dešťová voda. Volně přístupný nepřehledný prostor spolu s černým dýmem z mohutného komína lákal sem tehdy i nekalé živly.

Dnes se opravené bytové domy topí v zeleni, pokud se tady podniká, tak spíše ve službách nebo malé firmy s nějakou distribucí. Jedna z těch, které jsme minuli, nabízí něco hodně neobvyklého. Nabízí 20 druhů olivovníků. Od malých sazenic až po **100 let staré stromy**. Firma má vlastní plantáže na jihu Evropy. Není to nic levného, takový strom a jeho přesazení má hodnotu milionů.

Dnes se Rybníčky topí v zeleni, po cihelně nezbil v padesátých letech ani komín, když se likvidovala

Strašnice dělí podélně na dvě poloviny ulice **V Olšínách**, měří **2.2 km** a dnes by se klidně mohla jmenovat v Sakurách. Sakury, japonsky se tvářící třešňový strom, tady v délce téměř jeden kilometr tvoří asi nejdelší takovou růžovou pražskou alej.

Sakury nás doprovodily na **Solidaritu**. Bytový soubor vymykající se dnešním pražským pohledům na sídlištní bydlení. Byla to vůbec **první poválečná bytová výstavba v letech 1947 – 1951**. Poprvé tady byl opuštěn systém výstavby bytových bloků. Byly postaveny řadové jednopatrové domky, činžovní domy, také v řadách, škola, školka, společná prádelna, divadlo, obchodní a zdravotní středisko, park. Výstavba tenkrát probíhala družstevním systémem a byla prezentována jako provizorní, nejvýš na 20 let. Stojí tu dodnes a je to docela parádní bydlení v přírodě. Je to vidět i na našich snímcích.

Naše vycházka pokračuje k volnočasovému sportovnímu areálu Gutovka. Cestou nejde přehlédnout „Stará škola“. Byla postavena v secesním slohu v roce 1909, podle projektu architekta Josefa Domka. Po dvaceti letech k ní byla přistavěna přístavba ve stylu purismu. Neuvěřitelných několik desetiletí, obklopena zahradou, stojí dnes na nejlukrativnějším pozemku Strašnic vedle metra prázdná, bez užitku. (secesní část je z velké části ukrytá v zeleni)

Dostat se ke Gutovce znamená proplést se pěšinkami přilehlého parku, minigolfovým hřištěm a u vchodu do areálu se zastavit u Bečvářova statku. **Bečvářův dvůr** jak se mu také říká je vlastně jediná dochovaná hospodářská usedlost starých Strašnic, její počátky je potřeba hledat kolem roku 1830. Tomáš Bečvář byl široko daleko největší hospodář na území Strašnic. I ta Solidarita stojí na jeho bývalých pozemcích.

Lezecká stěna, vodní svět, kluziště, skate park, lanová centra a dětská hřiště, to jsou lákadla Gutovky

Prošli jsme areálem, nechali za sebou fakultní sportovní školu Guta Jarkovského, od něhož si areál odvodil své pojmenování Gutovka a dál procházíme starými Strašnicemi. Všechno co by stálo za vzpomínku je již dávno zbouráno, známý hotel Menton nebo stejnojmenné a velice populární divadlo, i kino Vesna, vše zmizelo v propadlišti dějin. Snad jenom pár osvětlených majitelů původních venkovských domků věnovalo své úspory na jejich záchranu. Jeden citlivě zrekonstruovaný Jiřina vyfotila.

Pomalou se blížíme k dnešní závěrečné zajímavosti. Bude to opět o přírodě a o bydlení, jenom trochu jinak.

To se v roce 1919 sešli ke společnému projektu dva vynikající architekti **Josef Gočár a Pavel Janák**. Na ploše několika hektarů tak vznikl zajímavý soubor staveb jednotného stylu ale několika různých typů, vil, vilek, a levnějších řadových domků. Masarykova kolonie. Bydlení pro tehdejší střední třídu, zdaleka ne všichni byli tehdy bohatí, proto ta různorodost. Dnes po více jak sto letech je to bydlení uprostřed vzrostlé přírody, jak na vlastních zahradách, tak uličních doslova obrů, právě kvetoucích jírovců a javorů.

Název Masarykova kolonie nebyl náhodný, souvisel se vznikem našeho státu a prvním jeho prezidentem.

Ve Strašnicích 6. května 2022. Vycházku připravili Mirek a Zdenka Bernátovi

Kronika Mirek, Fotografovaly Jiřina Žipková a Hana Mašková